

SZABOLCS

Fő szerkesztő: **Dr. KOMJÁTHY KÁZMÉR**

TÁRSADALMI HETILAP.

Felelős szerkesztő: **SZALAY BÉLA**

ELŐFIZETÉSI ÁRA: EGÉSZ ÉVRE 8 KORONA. EGYES SZÁM 16 FILLÉR.
TANÍTÓKNAK ÉS JEGYZŐKNEK EGÉSZ ÉVRE 4 KORONA.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON. — HIRDETÉSEK NÉGYZETCENTI-
MÉTERE 5 FILLÉR; TÖBBSZÖRI KÖZLÉSNEK ÁRENGEDMÉNY.

TELEFONSZÁM: 284.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BETHLEN-UTCZA 12. SZÁM.

TELEFONSZÁM: 284.

Felső kereskedelmi iskola Nyiregyházán.

A Kereskedők és Gazdák Körének Nyiregyházán egy felső kereskedelmi iskola létesítésére irányuló törekvése két esztendőre vezethető vissza. Akkor indultak meg a beszélgetések, tervezetések s ma a város és egyesek nagyarányu anyagi támogatása mellett a megvalósulás stádiumába jutott ez ügy.

Sok akadállyal kellett megküzdeni azoknak, kik az iskola létesítésének nehéz munkáját kezükbe vették.

Első sorban az anyagi előfeltételek biztosítását kellett megoldani. A Kereskedők és Gazdák Köre, a város pénzügyintézetei, a kereskedő-osztály és Nyiregyháza város együttes áldozatkészsége összehozta azt az összeget, melyre nemcsak az iskola I. osztályának megnyitásánál, — de annak ki-

fejlesztésénél is a kellő körültekintéssel elkészített költségvetés szerint szükség van s szükség lesz. Egyenesen példaadó az a készség, melyet az, igaz, első sorban érdekelt kereskedő-osztálynál tapasztaltunk. Egy pár hónap alatt 3600 koronát ajánlottak meg az egyes kereskedők 3 évi kötelezettséggel; — a Kereskedők és Gazdák Köre és a helybeli pénzügyintézetek 6000 koronát szavaztak meg, — s Nyiregyháza város már jogerőssé is vált határozatával évi 6000 korona hozzájárulást biztosított.

Mindig azt tartották szem előtt a végrehajtási munkálattal megbízottak, hogy az iskola csak úgy lehet életképes, ha az a már létező s megismosodott hasonló intézetek között is az első sorában lesz. S ezt biztosítandó, az intézet megválasztandó igazgatójának javadalmazását úgy vették számításba, hogy arra elsőrangú erőt nyerjenek. A fentebb kimutatott hozzájárulások ennek a tervnek valóra válását meg is engedik s ezzel a kiviteli munkálat első része szerencsés megoldást nyert.

Hátra volt még a nyilvánossági jog megszerzése. Az avatatlanok szemében ez már a kérdés könnyebb oldala volt. De csakhamar nyilvánvalóvá lett, hogy a kultuszminiszterium a felső kereskedelmi iskolák további szaporításától idegenkedik, sőt határozottan ellenzi s ezen iskolák már is soknak talált számánál fogva nyilvánossági jogot nem ad.

A kultuszminiszterium eme elvi álláspontja készítette arra az intézőséget, hogy a nyilvánossági jog engedélyezése iránt hetekkel előbb beadott kérvényének kedvező-elintézését küldöttségileg eszközölje ki. És örömmel hozhatjuk a nyilvánosság elé, hogy a biztató válaszok alapos reményt nyújtanak a második nagy akadály elhárítására nézve. A szabolcsvármegyei s

A gyermekek szeretetre való neveléséről, otthon és az iskolában.

III.

(Felolvasatott 1912 év május hó 9-én tartott tanítógyűlésen.)

Ezen kis történetet azért mondtam el, hogyha lenne Kedves Kartársaim közül valaki, akit az iskolában egy-egy szép arcocskára megvesztegetne, ha ezt a többi fölé helyezné és kitüntetné, hogy a többi növendék látná, hogy ez kivétel, ez kedves, ennek mindent szabad. Ha például egy-egy rut gyermek van az iskolában és ezzel a gyermekkel éreztetjük az ő rutságát. Ne tegyük ezt! Ne tudja meg már gyermekkorában vagy éppen az iskolában, hogy ő csunya; elég lesz majd neki, ha az életbe kikerül és ott lépten-nyomon fogják vele éreztetni, hogy az Isten nem áldotta meg őt testi szépséggel. Sőt ellenkezőleg kell a jó és a növendékeit igazán szerető tanítónak tennie; a mindenki által kényeztetett gyermeket figyelemre sem kell méltatnia, hanem inkább

a szarvacskáit egy kicsit le kell törni és megmutatni neki, hogy ő a többenél nem ér többet, ő nem kivétel, ő is olyan az iskolában, mint a többi stb. Nem akarok példakal rá mutatni, hiszen minden kartársnak volt már az osztályában bizonyára egy-egy ilyen kényes virágocskára.

Hogy felolvasásom egész legyen, kénytelen vagyok még két dologról és pedig az önzésről és gyűlölségről, mint a szeretet ellentéteiről néhány szót mondani.

A gyűlölség mindenben ellentéte a szeretetnek. Szeretetlenben rokonszenv egyesíti, gyűlölségben ellenszenv távolítja a sziveket. A gyűlölségnek legtöbbször a rossz nevelés az okozója. Mindaz, ami a gyermek szívében a szeretet szétrombolja, igen könnyen a gyűlölségnek is lehet szülője. A nevelők goromba, durva, nyers és szeretetlen bánásmódja, a bosszantás, faggatás, igazságtalanság, meg nem érdemelt büntetés igen könnyen fölkelte a gyermekben a gyűlöletet. Legtöbbször a szülők és nevelők okai a gyűlöletnek. Láttunk már szülőket, kik

csupa időöltésből addig faggatják a kis gyermeket, míg az előbb sirásra fakad, aztán szitkokra is s az okos szülőknek ez tetszik, nevetnek rajta, sőt minél dühösebb a gyermek, ők annál jobb izüt nevetnek. Némely anya, ha a kisdéd sir, mert talán elesett, vagy más baja van, avagy csupa kényességből nyafog, rögtön hozzá szalad, kérleli a sirót, bajának okát kérdezi és mivel nem tudja okát adni, hiszen talán beszélni sem tud még, így rakja neki szájába, hol az anya, hol az apa vagy idősebb testvér és cseléd a hazugság, a bosszu és gyűlölet szavait; „ugy-e, a szék ütött meg, a kutya taszított el, ez a rossz leány bántott stb. Vedd meg drágám a széket, üsd meg a kutyát, cibáld meg ennek a leánynak a haját.“ És ha ezt a gyermek nem teszi, megteszi helyette az anya vagy apa, megveri a széket, a kutyát, ő huzza meg a cseléd haját és ennek aztán sirást kell szinlelnie; ami annyira tetszik a kis zsarnoknak, hogy elfelejti baját és elkezd nevetni. Így oltja némely szülő a gyermekbe a bosszuállás ér-

Kerekes Pál uridivat és szabóüzletét átvettem

és a raktáron levő összes divatcikkeket, gyapjuszöveteket, stb. stb. minden elfogadható árral elárusítom. Bámulatos olcsó árak!

Férfi kalapok 3 koronától, férfi ingek 3 koronától, nyakkendők óriási választékban 90 fillértől feljebb.

KEREKES PÁL UTÓDA.

Telefonszám 197.

Lapunk kapható: Kiss T. Emma, Hirschler Mór és Rottaridesz Istvánné tőzsdéjében.

Mai számunk 10 oldalra terjed

a helyi viszonyok közvetlen feltárása meggyőzték a miniszterium vezető embereit, hogy egy felső kereskedelmi iskola létesítése ugy Szabolcsvármegyében, mint Nyiregyházán régen érzett hiányt fog pótolni, módot nyújt a szülőknek, hogy gyermekeiket gyakorlati pályákra neveljék, amitől őket eddig a messzebb fekvő iskolákban való tanítással járó költségek nagyobb mérve tartotta vissza.

Ezzel aztán részben s egyelőre megszüntethető lesz a gimnáziumban, nálunk is tapasztalt egészségtelen túlszofoltság s ami szintén elsősorú érdek, a vármegye polgári fiúiskoláit végzett növendékeknek módjukban lesz magukat gyakorlati pályákra tovább képezni, amivel megszűnik az iskolák ama csonkasága, melyet eddig károsan tapasztaltunk.

Abból az elismerésből, mely a Kereskedők és Gazdák Körének vezetőségét, — a kereskedők osztályát illeti, — elsősorú rész illeti Nyiregyháza városát, mely a kulturintézmények támogatásában mindig elől haladt a nagy városok között is, arra az álláspontra helyezkedve, hogy egy város fejlődését kulturális erőssége biztosíthatja főként, — ez a fokmérője egy város nagyságának, — mint mondani szokás — városiasságának.

S ki kell ez alkalomból emelnünk, hogy akkor, mikor városunk egy gyakorlati iskolának megvalósu-

lását tette lehetővé erkölcsi és anyagi támogatásával, oly térre lépett, — melyen megállnia nem szabad s hisszük, hogy nem is fog.

V— —S.

Legszebb ékszerek

13 próbás ezüstneműek, pontos órák, alkalmi ajándéktárgyak **legolcsóbban**

Sándor Rezső

elismert szolid ékszerésznél

Nyiregyházán, Városház-u. 3. sz. a.

kaphatók. — Telefonszám 252.

Városi apróságok.

A városi bejelentő hivatal szervezésére a város a kezdeményező lépéseket megtette. Szabályrendelet-tervezetet hozott nyilvánosságra, amelyben a bejelentő hivatalra — erre a ma már nálunk is sürgősen szükséges rendőri intézményre vonatkozó szabályok foglalják. Ennek a bejelentő hivatalnak a felállítását legnagyobb részt a rendőrség munkájának megkönnyítése tette szükségessé. Ennek a rendőri szükségnek pedig két oka van. Az egyik, hogy mostani rendőrségünk munkájának megkönnyítésére intézményeket

zelmét, amit aztán kiirtani sokkal nehezebb, de nem lehetetlen, „tessék megpróbálni!”

De térjünk vissza ismét a szeretetre. Mint már mondtam, a szeretetet fejleszteni kell, a fejlesztést ingerek teszik, melyeknek annál erősebbeknek kell lenniök, minél gyengébb a szeretet tehetsége. A szeretet ébresztése és fejlesztésénél a szülőknek, tanítóknak azon kell lenniök, hogy annak önző része lassankint eltörlődjék.

Igaz, hogy az embernek tulajdonsága a rokonszenv, mégis az önzés annyira erővel vehet a szívében, hogy minden érzékét elveszti mások érzelmei iránt, mert csak saját énjével van elfoglalva; tehát az önzés kifejlését meg kell akadályozni, ezért nem helyes a szülőknek túlzott, vak, majomszeretete gyermekei iránt, mert ez önzésre, hidegségre, hálátlanságra viszi a gyermeket. A szülőknek, tanítóknak sohasem szabad a gyermek szeretetét előzőleg keresni, megvásárolni; hanem a gyermek keresse azt és ha elnyerte, érezze magát boldognak. Ezzel nem akarom azt mondani, hogy a szülő vagy tanító ne mutassa a gyermeknek szeretetét; de igen, mutassa meg minden adandó alkalommal, hogy szereti őt; mert szeretet éleszthet csak viszonszeretetet; de azért

viseljük úgy magunkat, hogy a gyermek érezze, hogy nem egyenlő velünk, hogy szeretettel, vegyes tisztelettel és reménnyel, bizalommal tekintszen reánk. A szeretet ne legyen az ajkunkon, hanem tetteinkben nyilvánuljon az, azon elvet tartván szem előtt, hogy „ne szavaikból, hanem tetteikből ítél meg az emberek, mert sokan beszélnek jól, de rosszul cselekszenek!” Önzetlen, tiszta szeretetre vezetjük tovább a gyermeket, ha mi is elnézők és szelidek vagyunk mások iránt, szeretetlenül nem ítélünk mások felett. Ne engedjük a gyermeknek az állatot kinozni, mert az eldurvitja lelkét. A cselédeknek parancsolgatni vagy rajtuk uralkodni. Ne engedjük meg a gyermeknek, hogy gyengébb, vagy szegényebb iskolatársainak parancsolgasson vagy velük durván bánjon, vagy őket bármiképen bántalmazza vagy sértesse; mert ez ellenkezik Isten parancsolatjával és a lelket kegyetlenné és elbizakodottá teszi. Szokja meg a gyermek magát mások állapotába behelyezni, a jóakarát érzelmének boldogító erejét szóban és tettben érezni; érezze, hogy csak úgy lehet a világ szervezetének tagja, ha önző érzelmei helyére a szeretet égi érzelmét ülteti (Lubrich). Mindenek előtt pedig utaljunk Isten végtelen

kell szervezni, mert különben a rendőrség nem tudja kötelességét jól teljesíteni, a másik, hogy városunk népességében veszélyes elemek ma már bőven vannak, akiknek állandó ellenőrzése elkerülhetetlenül szükségessé vált. A rendőrséget fejleszteni, a veszélyes elemek alól kihuzni a talajt, a veszélyes elemet tehát visszafejlesztani, — ezt a célt kell a bejelentő hivatalnak legelső sorban szolgáltnia. Hogy ezt a célt fogja-e a bejelentő hivatal szolgáltni, az a rendőrség vezetőjétől függ, mert a bejelentő hivatalt a rendőrség keretébe állítják be. Reméljük, hogy a bejelentő hivatal rendőrségünk megtépett hírnevét vissza fogja állítani, — ha a várva várt államosításig — lesz rá idő.

A színházépítés kérdéséről hozzáértő emberek között a napokban érdekes beszélgetések, tervezgetések folytak. Egy tervet vetett fel magas állású egyén — nevét ezuttal el nem áruljuk — amelyet ajánlnak az illetékes tényezők figyelmébe. A terv az, hogy maradjon a színház a jelenlegi helyén, a színház mostani színpadi részét képezzék ki, még pedig — a mindenünnen jól látás érdekében — két oldalt ivalakban nézőtérre, két sor páholy és másodemeletté s a mostani 9 méteres színpad helyett egy 13 méteres modern színpadot építsenek, amely körül az öltözők s kisebb helyiségek elhelyezhetők volnának. Ruha és szertárnak pedig a polgári fiúiskola mostani tornaterme teljesen megfelelné, amelyet a színház udvarába befoglalva, impozáns színházudvart nyernénk. Nagyjából ezzel a tervvel és ta-

szereletére, mely minden embert egyenlően ölel, s kívánja, hogy az emberek mint az ő egyenjogú gyermekei és képmásai egymást kölcsönösen szeressék. Általában ébresszük és neveljük a szeretet a kereszténység szellemében, hiszen ez a szeretet vallása. Nevelő nevelő a szeretetet: — mondja Schmidt — legszebb születni és szeretetet találni, mely szeretetet kelt és fejleszt; legszomorubb születni és atyai házat nem ismerni, mely szeretetre keltő csókokat éreztetne!

Ha így neveljük a szeretetet, el fogjuk érni azt, hogy növendékeink sirni fognak a siránkozókkal és örülni az örvendezőkkel és érzelmeit nemcsak mutatni, hanem tettekben is nyilvánítani fogja. Ha ezt elérjük növendékeinknél, akkor nyugodtan hajthatjuk majd örök álomra szemünket, hiszen növendékeink vagy gyermekeink szeretete elkísér bennünket még a siron túl is az Isten ítélőszéke elé s félelem nélkül mondhatjuk: Uram, a lelkeket, akiket reám bízál, megtanítottam szeretni Téged és embertársait, tehát egy sem vészelt el közülök; mert hiszen Te mondtád, hogy aki szeret, annak örök élete lesz!

Baloghné Horváth Erzsébet.

Friedmann S. Sándor

Telefon 211.

cipőáruházába Nyiregyházán a legújabb amerikai és francia tavaszi cipőkülönlegességek megérkeztek.

Telefon 211.

lán csekélyebb költséggel, mintha új színházat s más helyen építtetne a város, a színház-kérdés hosszú évtizedekre megoldható lenne. A hely a városnak rendezésére áll, a költségek fedezésének több módja van — és a már meglévő közteret sem kell profán kezekkel megsemmisíteni!

A város fejlődésének egy kis állomáshoz — úgy hírlík — maholnap ismét eljutunk. Az amerikai rendszerű tűzjelző-készüléket rövid idő alatt elkészítik s akkor a város 58 pontjáról lehet majd igénybe venni derék tűzoltóink munkáját, csak egy mindenki által megközelíthető kis üveglapot kell betörni s az alatta lévő gombot megnyomni. Ez a betörés mindenkinek szabad lesz, csak a tűzoltóság tagjainak és a rendőröknek lesz tilos. Nem azért, mert nekik nem szabad tüzet jelenteni, vagy mert a betörésekről nekik hivatalból tartózkodni kell, hanem egyszerűen azért, mert az üveglap felnyitásához ők kulcsot használhatnak és mert a rendőröknek ezzel is dokumentálniuk kell, hogy nem barátjai (?) az erőszaknak. De hát nem az a lényeges, hogy a rendőrségnek hogy kell a tüzet majd jelezni, hanem az, hogy ez a bizonyos amerikai tűzjelző-készülék, amelyről már sokat hallottunk és pedig azt, hogy telefonjelentésekre is fel lehet használni, hogy a 4 tűzoltó-kerület mindenikében 10—10 tűzoltóhoz vezeték épül, akik egyszerre s pillanat alatt értesülnek villamosáram által működésbe hozott készülék által a kerületben kiütött tüzről, — minél előbb megépüljön. Ugy vagyunk mi ezzel, mint az egyszeri ember a fohászzkodásával: Add meg Uram Isten, de mindjárt.

Valamelyik virradóra a Koronában verekedéssé fajult a jókedvű mulatozás. Színesek és nem színészek vegyültek össze, zajos tarkaságban s ennek a zajnak, ennek a tarkaságnak a csattanója egy igazán csattanós, hatalmas pofon lett. Nem ismerjük az esetet, nem akarjuk ismerni a szereplőket sem, sem a győzelmet, sem a szenvedőt, azt sem kutatjuk, hogy az okozatnak — annak a fájó, annak az égető pofonnak mi volt az oka, de sejtjük, hogy annak az oknak világrengető, súlyos következményei nem lehetnek volna akkor sem, ha a pofozkodást kezdő ur vélt sérelmének orvoslására más, elegánsabb, a mai társadalmi felfogásnak inkább megfelelő formát választott volna. De nem csodálkozunk a megtörtént eseten, mert a társaságban nők is voltak s a pofozkodó urnak az önértetét egy pár bájos női szem meg is növelhette. Hogy azután a rövidebbet, — mint hírlík — ő huzta, azért keressen magyarázatot az önérteténél és ha tud, — annál a pár bájos női szemnél.

A Szabolcsvármegyei Pártfogó-Egyesület.

A Szabolcsvármegyei Pártfogó-Egyesület a napokban választmányi ülést tartott, a melyen Kovács István kir. törvényszéki elnök elnöklete alatt a választmány a pártfogói tevékenységek s a gyermekmentésre vonatkozó eszmék egész tárházát tárta a tagok elé. Rövid idő alatt ez a fiatal egyesület nagyon megizmosodott. Az elnök kijelentése szerint 14 alapító, 198 rendes és 112 működő tagja van az egyesületnek, mely működési terét a vármegye egész területére kiterjesztette. Dr. Bodnár István ügyvezető-alelnök előterjesztésére a választmány kimondotta, hogy az Iparostanonc-Otthon mielőbbi felállítását szükségesnek tartja s azon egyesületi tagoknak — ezen körülményre — akiknek erre befolyásuk van, a figyelmét felhívta. Több irányban kezdeményező lépéseket indított a választmány, hogy a gyermekvédelem minél hathatósabb megoldása és a züllésnek indult fiatalok megjavítása céljából intézményeket létesítsen. Elvben elhatározta a választmány, hogy a települések s más arra szoruló egészen fiatal gyermekek részére kisebb-szerű menhelyet létesít, amelynek vezetése és ellenőrzése az egyesület kötelessége lenne; elhatározta továbbá a züllésnek kitett, vagy a fogházból szabadult — de hozzátartozói védelemben nem részesülő — fiatalok fiu-gyermekek részére egy kis menhely létesítését, télire egy, esetleg több teaház felállítását, ahol a szegényebb emberek pár fillérért forró, de alkoholmentes teát kaphassanak. Ez utóbbi intézmény már sok helyen bevált s az alkoholizmus csökkenését vonta maga után. A választmány egyben a további taggyűlés céljából hét-tagú hölgybizottságot küldött ki és pedig Báthly Barnáné, Flegman Jenőné, Kégly Szeréna, Dohnál Józsefné, Bodnár Istvánné, Kovács Elekné és Doktor Árminné urnókat.

Ugyancsak a napokban volt a pártfogó-egyesület jog- és erkölcsvédelmi szakosztályainak alakuló ülése. A jogvédelmi szakosztály elnökéül Megyery Géza, alelnökéül dr. Prok Gyula, előadójául dr. Lukács Tihamér; az erkölcsvédelmi szakosztály elnökéül Kállay András, alelnökéül Halasi János, előadójául Balla Jenő választottak meg egyhangulag. Az erkölcsvédelmi szakosztály Balla Jenő előadásában a leánykereskedelem, a prostitúció, az alkoholizmus, a feláldozandó teaház kérdésében elvi állást foglalt s a szakosztály rendszeres munkájának keresztülvitele céljából Kállay András elnök indítványára megbízta Balla Jenő előadót kimerítő munkatervezet készítésével.

SPORT.

A Nyiregyházi Torna Vivó Egylet footballmérkőzése a Szatmári Football Klubbal.

Gyönyörű időben folyt le f. hó 9-én, vasárnap délután a Ny. T. V. E. mérkőzése a Sz. F. K.-val. A mérkőzés revans-jellegű volt, amennyiben az elmúlt vasárnap f. hó 2-án Szatmáron mérkőzött a két csapat, hol küzdelmük 2 : 2, eldöntetlen eredménnyel végződött. Ennek következménye volt az, hogy az ismételt erőpróban mindkét csapat, legnagyobb tudását és lelkesedését vitte bele a játékba s így a nyiregyházi csapat mint a szatmári — saját bevallásuk szerint — szorgalmas és lelkiismeretes tréninget folytattak az elmúlt héten.

Csapatunk lelkesedése átragadt sportszerető közönségünkre is. Vasárnapról-vasárnapra szaporodik az érdeklődők száma. Aki egyszer végignézte a 22 fiu lelkes, izgalmas játékát, nemcsak maga alig várja a következő hét mérkőzését, de lelkesedésével új híveket is szerez. Különösen lelkes közönsége a mérkőzéseknek a tanuló ifjúság, mely nagyjából ingyen közönség ugyan, de oly rohamosan gyarapszik, hogy nemsokára embergyűrű veszi körül az egész pályát. Mikor Budapesten 10 évvel ezelőtt gyermekkorát élte a sport és a football, a millenárius pályán, melyet akkor még óriásinak tartottak, egy lelkes sportemberünk azt mondta a kétkedőknek: csak egyszer ériük el, hogy a pályát embergyűrűként körülvevő közönség lelkesítse a mérkőzőket, akkor már nem kell sporthíveket szereznünk, magától támad az ifjúságból, melynek az lesz egyetlen vágya, hogy ő is a mérkőzők között legyen.

Alig egy éve volt Nyiregyházán az első mérkőzés. Nemcsak a kisszámú nézőközönség nem látott még akkor sohasem footballmérkőzést, de 11 játékosunk közt is 7 ember volt olyan, akik a másik négytől tanulták a szabályokat. Ma a nézőközönség száma legalább 2000 s sportszerető apák jóvoltából — kereskedők a megmondható — legalább 20 labdája van a fiataloknak. Minden labdára csak 15 játékost számítva, rövid idő múlva 300 fiunak lesz égő vágya, hogy Nyiregyháza város színeit a „válogatott“ csapatban mérkőzzék.

A vasárnapi mérkőzés d. u. fél 5 órakor kezdődött. Négy órakor már megtelt a tribün, jórészt hölgyközönséggel, míg a fiatalok a pálya körül foglalta el helyét.

A két csapat összeállítása a következő volt.

Szatmárnémeti: kapus: Papp, hátvéd: Kovács, Schönfeld, fedezetek: Gönczy,

Műhelyemben saját felügyeletem alatt, mértékszerint készülnek jótállás mellett a legjobb

SÉRVEK TÖK

lányék-, comb-, sarok-sérvek, valamint vándorvесе ellen

MENTŐ-SZEKRÉNYEK

teljesen felszerelve b. ü. miniszt. rendelet szerint.

Ennek egyes részei eredeti gyári árban számítatnak.

Alapított 1880. évben.

HASKÖTŐK

köldök- és has-sérvek ellen. — Gummi harisnyák.

BLUMBERG JÓZSEF

keztü-, fűző- és orthopéd-kötszergyár,

Nyiregyháza, róm. kath. parochia-épület.

Telefon-szám 96.

Puky, Adorján, csatárok: Petruska I., Botos, Várady, Szabó, Petruska II.

Nyiregyháza: csatárok: Schönfeld, Strausz, Nagy, Urszinyi, Márton, fedezet: Polinszky, Kandel, Gajdos, hátvéd: Szentpétery, Groszmann, kapus: Porubszky.

Sorsolás után Nyiregyháza választ pályát s a szatmáriak kezdik a játékot. A vendégcsapat a legnagyobb lelkesedéssel, erős tempóval kezd, míg a miénk oly lámpalázzal és idegesen játszottak, hogy ezt az ellenfél felhasználva, a 15-ik percben Szabó jobbösszekötő csatár remek magas rugással megszerzi az első goalt, melyet 2 perc múlva Várady középcsatár révén a 2-ik s a 24-ik percben a 3-ik goal követ. Nyiregyháza most kezd csak lábrakapni. Állandóan ostromolja az ellenfél kapuját, de lövései nem sikerülnek, másrészt a szatmáriak állandóan kornerre mentenek. A félidő eredménye 3:0. Kornerarány 6:0 a nyiregyháziak javára.

A második félidőben a megsérült Groszmann hátvéd helyett Weinberger áll be. Nyiregyháza heves támadását még jobban fokozza. A szatmáriak ismét kornerre igyekeznek menteni, de hiába, mert már az 5-ik percben egy kornerrugást Nagy védhetetlenül a kapuhoz fejel. Ez volt a mérkőzés legszebb gólja. 2 perc múlva Schönfeld lerohan a labdával s berugja a 2-ik gólt.

Ezt követi végre a 18-ik percben a 3-ik, kiegyenlítő gól. Candel hosszú, remek lövését védte ugyan a kapus, de a kapuvonalon belül. A közönség tomboló lelkesedése közt most kezdődött a leghevesebb és legizgatóbb játék. A 21-ik percben ismét Schönfeld, a 40-ik percben Márton rugják a kapuhoz a labdát s ezzel véglegesen meg is szerzik a győzelmet, mert a szatmáriak már nem bírják a tempót s csak kornerrel mentenek.

Végeredmény 5:3 a nyiregyháziak javára, kornerarány 13:0, szintén Nyiregyháza javára.

A 2-ik félidőben kitűnően játszott a nyiregyházi csoport. Kandel hátvédnek ment hátra Groszmann kiállása után. Ketten Szentpéteryvel ideális hátvédek, lehetetlen volt keresztülörni rajtuk, minden támadást leszereltek. A csatárokban Schönfeld, Nagy és Márton játszottak kitűnően. Schönfeld gyors leroanásai állandó veszélyt jelentettek. A gyors iramban néha nagyon is bevisz: a labdát. A szatmáriak közül jól játszottak Szabó, Várady és Petruska I. (a népszerű bimbi). A bíró Bleuer volt, néha mintha a nyiregyháziaknak kedvezett volna, ámbar egyáltalán nem volt erre szüksége a csapatnak.

SZINHÁZ.

Művészestély. A katolikus legényegylet javára jun. 8-án Zilahy és az egylet elnöksége nagy művészestélyt rendezett. Telt ház, sok taps, lelkesedés, több művész és művész ambiciózus szereplése és a három vendégnek pompás előadása jellemezték az estélyt. Surányi Margitka urleány bájosan előadott prológja, a kis Irmay Magda gracióz tánc és kedves dalai, Groák Ödönne urasszonynak nagy művészettel előadott szép költeményei, valóságos tapsorkánt váltott ki a közönségből. Groák Ödönne urasszony előadása az egész estély fénypontja volt s tanúság arról, hogy mit produkálhat a finomult izlés, az én-nek teljes beolvadása az előadott darabokba. Garai Mici és Somogyi Béla tánc szép volt. Virányi Sándor letört, de pótolta helyét Solti Ernő, aki az utolsó percben „vállalkozott” Csanády Irmával szereplésre. Belezna és Borbély Lili mint mindig, most is szépen énekeltek. Bájos volt nagyon Vajda Ilonka s már előre sajnáljuk, ha tőlünk eltávozik. Torday Erzsí tilinkó dala, Császár Kamilla szavalata, Máthé Gyula kupléi nagyon tetszettek. Ligeti Lajos nagyon rövid lélegzetű volt, Falussy a tapsok dacára valósággal elrohant a szinpadról, a cigányzene mizerabilis volt. Zilahy Gyula felolvasása a közönségnek nagyon tetszett, de a legszebb a karmester blazirt arca, kordina-leintő széles gesztusa volt, látszott, hogy napszámos munkát végez.

Millió. Vasárnap, 9-én a Molnár Ferenc által fordított „Millió” került színre. A bohózat komikus jelenetei, a milliók sorjegy után egymást kergető emberek különös helyzetei, az egész szindarabon keresztül nevetve vezették át a közönséget. Sikere a darabnak tehát volt, de a szereplők is igyekeztek a siker létrehozásán. Falussy, Bérczy, Virányi a sorsjegy után szaladgálók, Ligeti a tenorista szerepében produkáltak jó alakítást.

Eleven ördög. Konti József kedves zenéjü „Eleven ördög” című operettje nem nagy közönség előtt került 10-én, hétfőn színre. A főszerepet Borbély Lili játszotta s pajzanságával, eleven, temperamentumos játékával, igazi s ennivaló eleven ördögöt játszott meg.

Babuska. Fall Leó nagy operettje, a „Babuska” 11-én, kedden, másodszor került Nyiregyházán színre, kis közönség előtt, pedig ennek az operettének a zenéje nagyobb érdeklődésre tarthatna számot. A darabnak meséje kicsi, a zenéje azonban annál bájosabb s a kedvesebbnél-kedvesebb jelenetek, ének- és táncszínek bőven kár-

pótolnak a meséért. Borbély Lili Rozalilla, Deésy a vagyonos márki, Kassay Talmi Ezsaiás szerepében, különösen pedig Deésy és Borbély tánc- és énekkettősükben igen jók voltak.

Madarász. Ez a régi, bájos zenéjü operette új betanulással, de rossz viccekkel fűszerezve szerdán került előadásra. A darabról, a zenéről nem kell írunk, mert alig van ember, aki ne ismerné, egyik másik dala, mint a „Nagyapám mig...” kezdetű pedig bejárta az egész világot. Falussy István madarásza olyan alakítás, éneke olyan művészi volt, amelyet régen láttunk és hallottunk. De Falussy is régen hallottott olyan tapsot, amilyennel a közönség játékát és énekét honorálta. Torday Erzsí isteni alaku fejedelménőjével, bájos énekével, Borbély Lili kedvesen alakított Postás Milkájával nagyban hozzájárultak az est sikeréhez. Nagyon sajnáljuk, hogy Kassay Károly Csörsz báró szerepében fel nem léphetett, mert ez egyik legkedvesebb szerepe s helyette Székely bizony csak „beugrott.” Falussy Istvánt, mint értesülünk, gr. Bánffy Miklós a m. kir. operához akarja szerződtetni s Falussy próbaéneklés céljából hétfőn Pestre utazik. Esetleges távozása nagy kárára lenne Zilahy társulatának.

Rablólovag. Biró Lajos nagy sikereket ért színjátékát, a „Rablólovag”-ot csütörtökön telt ház mellett adták színészeink. Virányi Kürtje, Vajda I. Annája elsőrendű élvezetet szereztek a közönségnek s talán nem tulozunk, ha azt állítjuk, hogy a Rablólovag a két főszereplő előadásában, leszámítva a grófok, Bérczy, Kemény és Szilágyi elég gyenge alakítását is, a színházi szezon egyik legkedvesebb darabja, a csütörtöki est pedig legkedvesebb estéje volt.

Nincs-e elvámolni valója? Ez a piros színlapos hamisítatlan francia bohózat — csodálatos — telt házat vonzott. A darab maga ügyes konstrukciójával, eléggé szellemes tartalmával sokkal nagyobb tetszést válthatna ki a közönségből, ha nem lenne annyira világosan kifejezve minden, ami arra a bizonyos misteriumra vonatkozik. Megértene a közönség kevesebb körülírásból, finomabb distinkciókból is a misteriumot és talán az élet sem mutat, pláne abban a körben, amelyben a darab játszik, olyan erkölcsi érzéketlenséget, amelyet az alakok személyesítenek. A szereplőkről ezuttal nem írunk, mert játéukra jelzőket igazán nem találunk.

Klein I. D. szállító Budapest, ajánlja gyűjtőkocsi forgalmát.

Debrecenben és vidékén az eredeti amerikai „JOHNSTON” kévekötő-aratógépek versenyen kívül állanak, mert egyszerű szerkezetűek, könnyűek, tartósak és kifogástalan, szép munkát végeznek!

Kizárólagosan RÁHMER SÁNDORNÁL, Debreczen, Piac-utca 43. sz., a Dreher mellett,

Bácher, Melichár gépgyárak fiókjában,

legjobb fehér. amerikai kötöző-zsineg, amerikai kapák, szénagyűjtők, fűkaszálók nagy raktára!

Mintaszerű kiszolgálás!

Előnyös fizetési feltételek

H I R E K.

Köszönetnyilvánítás.

Folyó hó 8-án a kath. legényegylet javára rendezett művész-estélyből kifolyólag úgy Zilahy Gyula szinigazgató urnak, valamint szintársulata mindazon művésznőinek és művészeinek, kik az est sikerét felléptükkkel tisztosítani szivesek voltak, ez uton fejezi ki hálás köszönetét

a kath. legényegylet elnöksége.

— **A vármegyei tisztviselek orsz. egyesülete** ez évben az országos gyűlését Nyiregyházán tarja meg f. hó 29. és 30. án a vármegyeháza nagytermében.

— **A kereszt jubileuma.** Az idén lesz 16 százados évfordulója annak a nagy eseménynek, hogy a Kereszt jele alatt harcoló Nagy Konstantin császár fényesen legyőzte pogány ellenfelét és a kath. egyház szabadságának és békéjének napja felvirradt. Ezt a nagy évfordulót X. Pius pápa az idén ünnepélyesen óhajtja megnyitni az egész kath. világ közreműködésével. Az ünnepségek az idei ősszel fognak lefolyni Rómában s az erre a célra megalakult előkészítőbizottság tagjait és munkakörét most jelenti be egy latin nyelvű felhívás, amelyet a Szentatya nevében Merry del Val bíboros, pápai államtitkár és Marius Chisius herceg, a bizottság elnöke küldött szét.

— **Meghívó.** A máriapócsi kath. dalárda 1912. június 16-án a Brád-féle moziban műkedvelő előadást, Tokár János vendéglőjében pedig zártkörű táncmulatságot rendez. Szinre kerül a „Tót leány“ eredeti népszimű. Kezdeté este 8 órakor. Szindarabrendező Szkiba Teofán, bárendező Ugrai Antal. Felülfizetések köszönettel fogadtnak. Belépő díj: I. 2 K, II. 1.50 K, állóhely 1 K. család-jegy 5 K.

— **Bezártak egy róm. kath. templomot Vállajon.** A templom ugyanis oly roskatag állapotban van, hogy veszélyes benne istentisztelet tartása. A hatóság erre való tekintetből bezárta. Nemde, furcsa egy kissé a dolog? A templom pár száz éves, fentartása gróf Károlyi Lászlót terheli.

— **Halálozás.** Persenszky Lajos nyugalmazott uradalmi tisztartó, négy év óta városunk társadalmának egyik közszeretben álló tagja, 62 éves korában elhunyt. Gróf Andrassy Aladár homonnai uradalmát vezette negyedszázadon keresztül, típusa volt a becsületes régi magyar urnak, a kiből rövid pár évi itt tartózkodása alatt a mindenkinek egyaránt kedves, finom lelkű uri embert ismertük meg s sajnos, már is elvesztettük. Felelős szerkesztőnk az elhunytban sógorát gyászolja.

— **Megszurta az anyját.** Nagy Pali hodászi legény keveset tud a biblia azon parancsáról, mely a szülőtiszteletéről szól.

Ellenben annai többet tud — inni. Az ivás tudomány, ha még dologtalansággal és a szülőt megillető tisztelet hiány érzetével párosul, fura dolognak lehet az előidézője. Így történt ez Nagy Palival is. A múlt napok egyikén, miután az éjjelt átdorbézolta, reggel korgó gyomorral hazament és reggelit kért, amit az anyja kereken megtagadott. A jó csemete ahelyett, hogy bűnbánólag javulást ígért volna, kést ragadott s megszurkálta vele édes anyját, kinek visitására előrohantak a szomszédok s lefogták a legényt, kicsavarták kezéből a kést s átadták a csendőrségnek, akik letartóztatták. A jó fiu ellen megtépetett a bűnügyi feljelentés.

— **Hadapród iskolába való felvétel.** A pécsi és nagyváradai honvéd hadapród iskolák I. folyamában az 1912/1913. tanév kezdetén betöltés alá kerülő magán alapítványi, kedvezményes és fizetéses helyekre a m. kir. honvédelmi miniszter által kibocsátott pályázati hirdetmény Trak Géza közigazgatási tanácsos hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthető s ugyanott a felvételekre nézve részletes felvilágosítások nyerhetők.

A cs. és kir. közös hadseregbeli hadapród-iskolákban az 1912/1913. tanév kezdetén magyar honos ifjak részére mintegy 300 egész ingyenes állami alapítványi hely, 4 szintén egész ingyenes magánalapítványi hely és ezeken kívül még megfelelő számú tandíj fizetéses hely fog betöltés végett rendelkezésre állani. Ezekre vonatkozólag a m. kir. honvédelmi miniszter által kibocsátott pályázati hirdetmény fentebb megjelölt hivatalos helyiségben s időben megtekinthető s ott az érdeklődők részletes felvilágosítást nyerhetnek a felvételekre nézve.

— **Juliusban soroznak.** A hadügyminiszter rendeletet intézett a hadkiegészítő parancsnoksághoz s utasította őket, tegyenek meg minden előkészületet arra, hogy julius végén megtarthassák az országos sorozást. Azért tölték ki a terminust julius végére, mert közbeesik az aratás időszaka és az aratási munkálatokat nem akarják a sorozással megzavarni. Természetesen, a sorozást az új véderőjavaslat alapján kívánják megtartani, mely szerint Magyarország 139 ezer ujoncot állít ki.

— **Beiratkozások a női kereskedelmi szaktanfolyamra.** A polgári leányiskolával kapcsolatosan fentartott s az 1912. szeptember 10-én újból megnyitott női kereskedelmi szaktanfolyamra beiratkozni akarókat felhívja a tanfolyam vezetősége, hogy felvételük iránt már most forduljanak a polgári leányiskola igazgatóságához, — miután szept. 1-től kezdődőleg már csak az esetben lesznek felvehetőek, ha a kormány által rendeletileg 40-ben megállapított maximális létszám a júniusi jelentkezések során betöltve nem lesz.

Beiratási s írógép-használati díj 20 kor., tandíj 100 korona, előbbi a beiratkozás alkal-

mával, utóbbi két egyenlő részletben az iskolai év kezdetén s a második fél év elején fizetendő le.

Felvehetőek azok, kik a polgári vagy felsőbb leányiskolák negyedik, a felső leányiskola második osztályát sikerrel végezték. Ezen előképzettség hiánya esetén felvételi vizsga teendő.

Bővebb felvilágosítást a polgári leányiskola igazgatóságától nyerhetni.

— **Gondatlanság áldozata.** A kis 4 éves hodászi Kovács Lajos magában lévő otthon, kíváncsi volt megtudni, mi van a gőzölgő fazékban. Felágaskodott, bekukucskált. Eközben elvesztette az egyensúlyt, hátraesett, magára rántotta a forróvízzel telt fazekat. A forróvíz úgy összeégette a kis Lajost, hogy másnapra meghalt. A szülők ellen megindult az eljárás.

— **Huszár-virtus.** Vasárnap délután két honvédhuszár alaposan beszélgetett, jól felöntött a garatra és a szesz hatása felköltötte bennök a vitézi erényt. Történt pedig ez a népkert árnyas fái alatt ahol is két fehércselédet megrugtak. A garázdálkodásnak a rendőrök vetettek véget, kik bekísérték őket s átadták a katonai hatóságnak.

— **Kérdezze meg házi orvosát,** hogy nem-e akkor cselekszik legokosabban, ha már szappant vásárol, hogy csak a Kolozsvári Heinrich-féle Szent László fertőtlenítő pipere szappant veszi. Megóv minden ragályos betegségtől.

— **Elragadt lovak.** Kéninger József napkori lakos fáért járt Nagykállóban. A lovak a fafelrakás közben a fazuhanástó megijedtek s megrakták a szekeret. Nagy nehezen sikerült csak feltartóztatni a lovakat; szerencsére kisebb hámszakadásokon kívül komolyabb baj nem történt.

— **Halálosan megverték.** Vidoven István, Szurovcsák András és Szurovcsák Mihály tanyai lakos legények hazafelé mentek f. hó 6-án délután egy óra tájban, amikor is a Biri-szöllő uton találkoztak Elek Mihállyal, id. Varga Imrével, ifj. Varga Imrével és Varga Jánossal. Elek Mihály, ez a többszöresen büntetett s Nagykálló közönségét nap-nap után rettegésben tartó legény, kit a katonaságtól is haza bocsátottak, mert nem bírtak vele belekötött említett lakosokba szóval, majd a szóváltásból veszekedés, utóbb verekedés lett; Eleknek segítségére mentek Vargáék s úgy Vidoven Istvánt, mint Szurovcsák Andrást és Mihályt súlyosan összeverték, úgy, hogy Vidoven az nap este a kapott sérülésbe bele is halt. Elek Mihályt és tettestársát, Varga Jánost, a nagykálló csendőrség letartóztatta s a nyiregyházi kir. ügyészségnek átadta, a másik két társukat pedig, id. Varga Imrét és ifj. Varga Imrét ugyanoda feljelentette.

— **Pályázatok közszállításokra.** A debreceni kereskedelmi és iparkamaránál a következő közszállítások tekinthetők meg:

Tiszaberczeli téglá- és cserépfedőgyár

bármely mennyiségben szállít a nyiregyházi kisvasut bármely állomására, körkemencéjében égetett **kitünő minőségű**

I. oszt. téglát és sima, hódfarku cserepet.

Áraink a nyiregyházi téglagyárak áraival egyezők s 1912. január 1-től kezdve április hó végéig a kisvasutak szállítási-díj-kedvezménye a vevőközönség javára is szolgál. Előjegyzéseket elfogad a

Szabolcsi Közgazdasági Takarékpénztár r. t. Bethlen-utca 5. sz. és a Tiszaberczeli Téglagyár.

Máramaros megye alispánja pályázatot hirdet a técső—királymezői ut fakorlátok helyreállítási munkálataira, az árvíz által megrongált izavölgyi közut kijavítására, a kisbocskói—alsóvisói ut ujjaépítésére stb. E versenytárgyalás határideje: június 26. A m. kir. honvéd gyalogezred parancsnoksága elemi lőterénél végzendő munkálatokra hirdet versenytárgyalást. Határidő: július 15. A temesvári 7-ik hadtest széna és szalma, rozs és buza szállítására irt ki ajánlati versenytárgyalási tervezetet. A kassai VII-ik hadtest a különféle anyag- és terményszükséglet beszerzése tervezetét mutatja be. Érdeklét városok Munkács, Szatmárnémeti, M.-Sziget, Nagykároly, Nyiregyháza. Pályázatot hirdet a III. kerület honvéd hadbiztossága az 1912. évi július 23-tól aug. 1-ig összpontosítandó honvéd gyalogezredek zab, széna és kenyér szállítására. Az összpontosítás Eger, Magyaromját és Nagyszőlős vidékén lesz.

— A nyiregyházi róm. kath. elemi iskolában az évfárá vizsgák sorrendje és az azokon elnöklők névsora a következő: Június 17-én d. e. 8 ó. IV. fiuosztály. Elnök: Trak Gy. Június 17-én 9 ó. I. a) fiuosztály. Elnöke: Kállay R. Június 18. d. e. 9. ó. IV. leányosztály. Elnöke: Bodnár T. Június 18. d. e. 9. ó. I. a) leányosztály. Elnöke: Lázár K. Június 19. d. e. 9. ó. III. fiuosztály. Elnöke: Korányi E. Június 19. d. e. 9. ó. I. b) fiu osztály. Elnöke: Murányi L. Június 20. d. e. 9. ó. III. leányosztály. Elnöke: Pisszer T. Június 20. d. e. 9. ó. I. b) leányosztály. Elnöke: Szabó E. Június 21. d. e. 9. ó. II. fiuosztály. Elnöke: Brosek J. Június 21. d. e. 9. ó. leányosztály. Elnöke: Trak G. Június 22. d. e. 9. ó. V—VI. vegyes osztály. Elnöke: Orsovsky Gy. Június 24. d. e. 9. ó. Évfárá ünnepély.

— Gépészek, gazdák figyelmébe! Használt legjobb gyártmányú marokrakó aratógépek igen olcsón és részletfizetésre kaphatók Ráhrer Sándornál Debrecen, Piac-utca 43. sz., a Drécher mellett.

Vasuti menetrend.

— Érvényes 1912. május 1-től. —

I. Nyiregyháza érkezik:

Debrecen felől	6:35,	9:57,	1:50,	4:02,	5:37
"	8:42,	12:23			
Szerencs "	6:31,	10:03,	1:39,	7:50,	8:13,
Csap "	6:39,	9:21,	1:44,	4:00,	8:37,
Mátészalka "	6:06,	1:11,	4:39,	7:10,	
Nyiradony "	6:40,	1:11,	6:40,		
V.-Namény "	6:30,	1:43,	6:34,	8:19,	
Polgár "	6:10,	10:03,	5:15,		

II. Nyiregyháza indul:

Debrecen felé	4:47,	6:19,	10:14,	2:06,	4:47,
"	7:20,	9:02,			
Szerencs "	6:50,	10:04,	4:08,	5:45,	9:11,
Csap "	6:55,	11:12,	2:20,	7:20,	8:56,
Mátészalka "	7:16,	10:25,	2:10,	7:28,	
Nyiradony "	7:50,	2:10,	7:57,		
V.-Namény "	7:12,	10:57,	2:43,	8:50,	
Polgár "	7:10,	10:04,	5:55,		

Nyiregyháza vidék kisvasutak.

I. Nyiregyháza Bessenyei-térre érkezik:

Balsa felől	5:56,	8:31,	12:00,	8:22,	7:17,
Dombrád "	6:24,	1:15,	8:12,		
Nagyhalász "	9:41,	3:22,			

II. Nyiregyháza Bessenyei-térről indul:

Nagyhalász felé	6:25,	11:47,			
Balsa "	7:10,	11:00,	3:12,	7:28,	
Dombrád "	6,	6:05,	7:34,	2:2,	

TANÜGY.

Polgári leányiskola Nyirbátorban. Nyirbátor képviselőtestülete f. hó 10-én tartott ülésén elhatározta, hogy polgári leányiskolát létesít. A 10-iki képviselői közgyűlést pár nappal előértekezlet előzte meg, amelyre dr. Wilt György kir. tanfelügyelő is meghívást kapott és meg is ígérte a képviselőtestületnek nemes célja elérésére a legmesszebb menő pártfogását.

Tanítógyűlés. A kisvárdai róm. kath. Tanítóör f. hó 20-án tartja évi rendes közgyűlését a róm. kath. iskolában Kisvárdán, amelyen a közgyűlések rendes tárgyait tárgyalják.

Államsegély. A vk. miniszter a kisvárdai polgári iskola részére dologi kiadásokra államsegélyt adott és pedig iskolai butorokra 2064 K-t, tanszerekre pedig 2061 K 54 fillért, összesen 4125 K 54 fillért.

Halálozás. Papon folyó hóban férfikora delén szállott sirba Seres Gáspár áll. iskolai tanító, aki több mint egy negyed század óta szolgált Szabolcsvármegye tanügyét. Béke hamvaira!

Tanítók fizetésjavítása. Dr. Wilt György kir. tanfelügyelő e héten több hivatalos ügyet elintézendő, fenn volt Budapesten, ahol Balogh államtitkár személyesen adta tudtára privát uton a szabolcsi tanítók megörvendeztetése végett, hogy a tanítók fizetésrendezésére (családi pótlék) 10 millió koronát adtak. A hír nem hivatalos, de teljesen autentikus és minden kombináció nélkül való.

Évfárá vizsgálat. A helybeli gör. kath. elemi iskola összes osztályainak vizsgálatai f. hó 20-án délelőtt 8-tól 12-ig tartanak meg, melyre az érdeklődő szülőket és tanügybarátokat tisztelettel meghívja az Igazgatóság.

A ref. népiskolában f. hó 20., 21. és 22-én lesznek az évfárá vizsgák megtartva, melyekre szívesen látja, illetve meghívja a szülőket és a tanügy iránt érdeklődőket az Igazgatóság.

IRODALOM.

Tiszaeszlár.

Idestova 30 éve annak, hogy az akkor világhírré szert tett s a múlt század legnagyobb szenzációját keltett tiszaeszlári pernek egész tárgyalási anyaga hiteles gyorsírói jegyzetek alapján megjelent. Az a szinte páratlan érdeklődés, mely e mű megjelenését akkor kísérte s amelynek élő bizonyosságként az első kiadás összes példányai elfogytak, ma sem csökkent, — sőt tudósok, ügyvédek, bírák és orvosok ma is annyira keresik e művet, hogy szerény ívelményünk szerint a tudománynak tesz szolgálatot a „Nyirvidék” könyvkiadóhivatala, amidőn a számtalan sürgetésnek és felhívásnak eleget tesz s abból második kiadást rendez.

Amiképpen az új kiadás ténye minden tendenciát nélkülöz, azonképpen maga a mű is tisztán tudományos célt szolgál. Tartalmazza e mű a törvényszék előtt lefolytatott — akkor még — végtárgyalásnak egész lefolyását, minden legcsekélyebb mozzanatát, a nagy perben eljáró, szerepelt vagy közreműködött összes egyéniségeknek és személyiségeknek a végtárgyaláson tett minden szavát és nyilatkozatát, a kir. törvényszék által meghitelt gyorsírók hivatalos feljegyzései alapján s egyetlen megjegyzés, rövidítés avagy hozzátdés nélkül. Tartalmazza továbbá — s ugyancsak hiteles gyorsírói jegyzetek alapján — a vád- és védbeszédet, tartalmazza végül az összes bírói ítéleteket!

Ez a nagy mű, amely nem más, mint a reális valóság s amely ugy kortörténelmi, mint jogi s orvosi szempontokból is kitűnő jelentőséggel bír, mintegy 126 iven, körülbelül 2000 oldalon, 2 kötetben jelenik meg s előfizetési ára 20 korona, bolti ára 25 korona lesz.

Szerkesztői üzenetek.

Emil, Büdszentmihály. Politikával nem foglalkozunk, de a megírt hírt örömmel vettük tudomásul.

Nyiregyházi Cementárugyár

Részvénytársaság Nyiregyháza

Széchenyi-ut 31-ik szám.

Helyi és interurban-telefon 104.

Elvállal és mérsékelt árak mellett szállit: marmara cementműkölapokat és mozaik-terrazó műkölapokat egyszerű és díszes kivitelben s színezésekben, többféle és kívánt méretekben, a legmodernebb minták szerint, melyek kiválóan alkalmasak és a legkényesebb igényeknek is megfelelőek falak, padlózatok, kapubejárók, járdák, folyosók, konyhák, fürdőszobák stb. burkolásához, valamint kiváló és csinos burkolatot képeznek külső homlokzati falak borításához és homlokzatok díszítéséhez. Egyszerű és díszes kivitelű beton és műkömunkákat, műmárványvágókat és mindennemű kőutánzatú lépcsőket, balustrádokat, mellvédeteket, kerti virágállványokat, vázákat, lépcsőházi fedlapokat, pihenőket, függő folyosó vasbetétes lapokat, kéményfedlapokat és minden néven nevezendő beton és műkömüanyagokat, megadott tervek és rajzszerinti kivitelű lábazati köveket stb. Kör- és tojásszelvényű beton-csatornacsöveket és drótbetétes vékonyfalú csatornacsöveket különféle méretekben és kivitelben. Különféle méretű kutbődönöket és kutaknákat. Itatóvályukat, ló- és marha-betonjárólakat, valamint sertészetőket. Vizfogó és kutyagylókat, saját rendszerű búzelzárokat. Kut- és csatornaaknakereteket, fedlapokat stb. vasbetétes betonból. — Elvállal és épít egy helyben, mint vidéken mindennemű beton- és vasbetonmunkákat, községi járdákat, csatornázásokat, beton- és vasbetonhidakat, granitó terazzó burkolásokat, hézagmentes asbest-padló készítését, konyhák, előterek, fürdők és fürdőkádak fayance-lapburkolását és különféle burkolásokat, műmárványfalak készítését, vasbeton-menyeteket, erkélyek, vízmedencék, nagyobb tartályok készítését mindennemű folyadékhoz, hidak, áteresztők, zsilipek építését. Egyszerű és díszes kivitelű szökőkutak tervezését és építését betonból vagy műköből, gazdasági betonépítkezéseket, valamint mindennemű beton-műkö- és vasbetonépítkezések szakszerű kivitelét.

Költségek, árajánlatok, valamint árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek.

PIK **ELSŐRANGU**
Szlavonia **GYÓGYFÜRDŐ**

Alkalikus, sós, jódos vizek.

Radiovakti források.

Biztosan gyógyít: rheumát, ischiast, anyagcserezavarokat, cukor-betegségeket, alkati bajokat, kórokat, gyermek-kórokat, csonttöréseket és izzadmányokat.

64^{CO} Nyári és téli kúra. Kivánatra prospectus ingyen.

GRAND HOTEL
SAN REMO

NAGY SZÁLLODA
BUDAPEST, VII., Dohány-u. 40.

Nyár-u. sarok.

Szolid családi szálloda.

Teljes kényelemmel berendezve. Tiszta, világos szobák 3-60 koronától.

Lift, légfűtés, ébresztő óra, hideg-meleg viz minden szobában. ::

Eladó üzlet a Főtéren Debrecenben

legforgalmasabb helyen.

Férfi és női divatárakkal. 5-1

Bővebbet RÁ CZ BÉ LA bank és tájékoztató irodájában, Debrecen, Csapó-u. 12. Telefon 10-27.

Nyomtatványok.

A Szabolcs előfizetőit, barátait, olvasóközönségét tisztelettel kérjük, sziveskedjenek nyomtatvány-szükségletüket a Szabolcsvármegye nyomdájában beszerezni. A vállalatnak a Rákóczi-ut 4. sz. házban kitűnően berendezett nyomdája van, amely a legizlésebb kivitelben, jutányos áron, gyorsan és pontosan elkészít. Telefon : 119.

REKLAMÁCIÓT,

amely a lap késedelmes, vagy nem pontos kézbesítésére vonatkozik, sziveskedjék akár telefonon, akár levelezőlap útján a kiadóhivatalnak jelenteni.

Kovács Gyula

műbutorgyáros
DEBRECZEN,
autorcarnokát Hunyadi-u. 17. sz. alól

a Csapó- és Piacz-utca sarokra

(Takarék és Hitelintézet Részvénytársaság első emeletére) helyezte át.

18

ESKA

A legmodernebb utazási eszköz!
Árjegyzék ingyen
Eredeti gyári áron szállít:

Hastrup & Swetlik
bicikli raktára **Eger** (Csehország).

HA EGÉSZSÉGES, DUS HAJAT KIVÁN
tegyen kísérletet a
Dr. Dralle-féle NYIRFA HAJVIZZEL

Az eredmény meglepő!

Dr. Dralle's Birken-Haarwasser

Preis K. 2,50 und K. 5,-

Ára 2.50 és 5.— korona.

Kapható gyógytárakban, drogeriákban, illatszerüzletekben és jobb fodrászüzletekben.
Gyáros: **Dralle György, Bodenbach a/E.**

Ma már mindenki tudja, hogy legjobb az
Erényi S. „Rádium” Sósorszesz

mert a legtökéletesebb, legmegbízhatóbb háziszser. — Törvényesen védve. — Öre az egészségnek, fertőtlenít, erősít és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint szájviz és bőrápolószer, egy pár csepp a mosdó- és fürdővizbe öntve, kitűnő hatása. Ne hiányozzon egy háztartásból sem.

Kapható mindenütt 44 fillér, 1 korona 10 fillér és 2 korona 20 filléres üvegekben.

Erényi Sándor-féle RÁDIUM
sósorszesz vállalat

Telefon 273. Nyiregyháza Egyház-u. 10.

Aki egyszer megpróbálja sohasem használ mást!

Szenved ön? Bántja a köszvény? Fáj a feje vagy foga? Vannak fájdalmai a karokban vagy a lábszárakban? Fáj a dereka vagy háta? Akkor próbálja meg a világhírű

Oroszlán menthol
sósorszeszt

a háziszerek királyát, mely erősebb és hatásosabb mint bármely más sósorszesz készítmény. Egy eredeti üveg ára csak **44 fillér.**

Főelárusítás: **Nagy Kálmán** gyógyszerárban Nyiregyházán.
Nagy üveg 1.10 fill., óriási üveg 2.20 fillérbe kerül minden gyógyszerárban vagy üzletben

KOLLARIT-
BÖRLEMEZ RUGANYOS, VIHAR-
 BIZTOS ÉS IDŐTÁLLÓ
 SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ

„Kollarit“-bőrlemez
 kaucsuk-kompozícióval bevont fedéllemez,
 „Kollarit“-bőrlemez
 mezőgazdasági és gyári épületekre a legalkalmasabb.
 „Kollarit“-bőrlemez
 vízhatlan, a legnagyobb viharok ellenáll.
 „Kollarit“-bőrlemez
 nem kell mázolni és így fentartási költséget nem igényel.

Kapható: 32-20-7
WIRTSCHAFTER ÁRMIN
 vaskereskedőnél Nyiregyházán.

Ha „FORHIN“-nal permetez,

I-SZOR
 kevesebb
 a gond,
II-SZOR
 kevesebb
 a munka,
III-SZOR
 kevesebb
 a munkabér!

mert a „FORHIN“ a
 sokszorta megjavított
 „BORDÓI KEVERÉK“
 kész állapotban!
 Nagyon erősen tapad a ned-
 ves levélre is.
 Bármily harmatnál perme-
 tezhets vele. Semmi üledéke
 nincs! Számtalan elismerő
 nyilatkozat! — Kérjen in-
 gyen és bérmentve leírást a

„FORHIN“-gyártól BUDAPEST, VI., Váci-ut 93. szám.

Gyártjuk az eddig DR. ASCHENBRANDT szabadalmát képezett:

rézkénport és bordói port is.

55-20-14

Villanyvilágítási berendezéseket,
 villanyvilágítási felszereléseket,
 valamint magántelefon és
 villanycsengőbevezetéseket

elvállal olcsón és teljes jótállás mellett

HERSKOVITS GYULA

elektrotechnikai vállalata

Nyiregyháza, — Széchenyi-tér.

27

Mérnöki látogatás és költségvetés díjtalan. Csillárok és égőtestek raktáron.

„NIGRIN“

a legjobb cipő-krém az egész világon!

Az eddigi világhírű

wiksnek

vitriol nélküli gyártása.

ST. FERNOLENDT, WIEN III.

cs. és kir. udvari szállító. — 80 éves gyári fennállás.

Alapítva 1900. évben.

Gabulya Mihály

ruhafestő, vegytisztító, gőzmosó
 és plissézoló intézete

Vay Ádám-u. 13. Bejárat Véső-u. felől.

Fest minden színre és gőz-
 ruhákat 24 óra alatt.
 Vegyileg tisztít bármilyen ru-
 hákat kifogástalanul.
 Gallér és kezelők stb. hófe-
 hérre és tükör fényesre mos 5
 nap alatt.

Ezüst éremmel és díszoklevéllel kitüntetve

Ezüst éremmel és díszoklevéllel kitüntetve

Plissézoz 3 óra alatt.

Midőn szives megbízásait ké-
 : : rem, vagyok mély tisztelettel : :
 Telefon 248. sz.

Gabulya Mihály.

Tiszta agyagból készült szép és jó
cserép, fali téglá
 és legszebb
nyersfalazati téglá

csak a

Gyári KÉMÉNY-TÉGLÁK

Karcagi Aggyagiparnál,
 Karczagon szerezhető be,
 hol egyes waggonrakomá-
 nyok is megrendelhetők. 22

Cipő valódi
 gummisarokkal
Berson

pompás zsákmány.

Nyiregyházi Termény és Áruraktár Részvénytárs.

940 **A** Nyiregyházi Termény és Áruraktár Részvénytársaság

folyó évi június hó 22-ik napján délután 3 órakor központi irodájában

évi rendes közgyűlést tart,

melyre a t. cz. részvényesek ezennel meghivatnak.

Nyiregyháza, 1912. június 11.

Az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági jelentés az 1911—1912. üzletéről.
2. Az 1911—1912. üzletévi mérleg előterjesztése, annak megállapítása s kapcsolatosan a felügyelő-bizottság jelentése.
3. Határozathozatal a tiszta jövedelem felett.
4. 1 igazgatósági tag választása.
5. 1 felügyelőbizottsági tag választása.

Az alapszabályok 21 §-a értelmében a közgyűlésen szavazati joggal csak azon részvényes bír, a ki részvényét a közgyűlés előtt 3 nappal a társaság nyiregyházi irodájában le nem járt szelvényeivel együtt letette.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált mérleg- és jövedelem-kimutatás az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésével együtt 8 nappal a közgyűlés előtt a társaság központi irodájában ki lesznek téve s a részvényesek azokat az üzleti órák alatt bármikor megtekinthetik.

Butor

a legegyszerűbbtől a legválasztékosabb izlésűig mindenféle fából. Kész menyasszonyi berendezések, valamint külön szobák, vagy egyes darabok szolid ár és pontos kiszolgálás mellett a legmegbízhatóbban kaphatók

Lefkovits Zsigmond

butorraktárában Nyiregyháza,
Kossuth-tér (törvényszéki palota mellett.)

Hunyady és Malachovsky

fényképészek műterme Nyiregyháza, Kállai-utca 2.

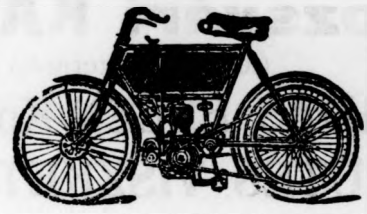
Egészen ujonnan épített modern műterem, mely a legmodernebben van berendezve, teljesen elkészült. — Így abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy a mai kor kényes igényeit kielégítő **művészi fényképeket** készíthetjük el. Kívánatra vidéken is eszközlünk felvételeket legjutányosabb árban.

≡ Legrégibb fényképészeti műterem. ≡

Alapított 1902. évben. 285—5—6

ROSENBERG ÉS HAMMER

varrógép- és kerékpárkereskedése
Debreczen, Piac-utca 8. szám.
(A kereskedelmi palotában.)

Az elismert legjobb
Viktória
kerékpárok egyedüli elárúsítása.

Szakszerű javítóműhely.

Szőlő-oltványok.

Szőlővesszők és Gleditschia (élő kerítésnek alkalmas) **csemeték** beszerzésére legmelegebben ajánljuk a legjobb hirnévnek örvendő

SZÜCS SÁNDOR FIA szőlőtelepét Bihardiószegen.

Ha a saját érdekét tartja szem előtt, úgy ne vegyen addig oltványt vagy vesszőt, míg a fenti cég nagy képes árjegyzékét nem kérte: ingyen és bérmentve. Ezen árjegyzék minden szőlőbirtokost érdekel hasznos tartalmánál fogva. **Olcsó ár és pontos kiszolgálás! Számítalan elismerő levél.** — A tisztelt érdeklődők a teiep megtekintésére szívesen láttatnak. 20

Az itteni piacra és környékére ÜGYNÖKÖT

keresek! Liptói turó és csemege vaj.
Schvarcz Lipót Fia turógyáros
GYETVA.

Jég- és hideg- fejlesztő-gépeket

legjobb kivitelben készítének

Dr. Wágner és Társai Egyesült Gyárak
Részv.-Társaság

Budapest, IX., Timódy-utca 3. szám.

Különlegességi készítmény számos év óta: hűtőgépek és teljes hűtőberendezések kisebb és teljes közepes szükségletre moszárosok, hentesek, tejgazdaságok, gazdasági üzemek, sörfőzdék, sörraktárak, szállodák, kórházak stb. számára, már 3000 K.-tól feljebb. — Elsőrendű referenciák! — Tessék 7. számú árjegyzékünket kérni.

Berlin Nagy Szálloda

Budapest, VI. Révay-utca 10. szám.
Andrássy-út mellett. Telefon 137—90.

Szobák 2 K 60 f-től feljebb.
140 minden modern kényelemmel berendezett szoba.

Központi fűtés, lift, Vacuum-Cleaner.
Winkler Ottó igazgató.

A Ferencz József tudomány-egyetemi bőrgyógyászati osztályán Prof. Marschalkó igazgató utasítására, kizárólag a Kolozsvári Heinrich-féle **gyógyszappanokat** rendelik. Világhírű különlegességek:

Kolozsvári KÁTRÁNY-SZAPPAN

(teljesen kiszorította a külföldi gyártmányokat)

IZZADÁS ELLEN Kolozsvári chrom-szappan.
BŐRKIÜTÉS VISZKETEG ELLEN

Kolozsvári kén-szappan.

Szeplő, májfolt, stb. arc-tisztatlanság ellen:

Kolozsvári borax-szappan.

Hajhullás ellen: Kolozsvári Petrol-szappan.

Ezenkívül egész sora a világhírű gyógyszappanoknak, melyek minden gyógyszer-tárban és drogeria-üzletben kaphatók. Ismertetőt készséggel küld:

KOLOZSVÁRI HEINRICH JÓZSEF gyógyszappangyár r.-t. Kolozsvárt.

Félix-gyógyfürdő.

Téli és nyári gyógyhely
:: Nagyvárad mellett. ::

Európa leggazdagabb forró kén-
forrása, vízhőfoka 50° Celsius. Gyógyjavalat
fürdő alakjában, **csuz (reuma)** és **kösz-
vény** ellen. Női betegségeknel, **idült méh**
és **petefészek-gyuladások**, **méh-
hurut medencebeli sejtszövet-
lob** és **izzadtmányoknál**. Ivógyógymód
alakjában idült **gyomorbanálmaknál**
makacs székrekedésnél máj- és
epehólyag betegségeknel, **sárgaság**
és **epeköveknél** meglepő gyógyhatás.
Tükör-, kád- mór-, szénsav- és iszapfürdők.

1908. évben 8600 állandó fürdővendég.

Állandó fürdőorvos, állandó gyógytár,
250 kényelmes lakoszoba, kitűnő vendéglők,
jutányos étlap árak. Állandó elsőrendű ci-
gányzene, vasárnaponként katonazene, tennisz-
pálya, gondozott sétautak, fenyőerdő, 200
holdas park. Május 1-től 16 vonat közle-
kedik naponta.

Posta-távirda.

Interurban-telefon.

Kurtaksa és zenedij nincs. — Prospektust küld
az igazgatóság.

Nyiregyháza legna- gyobb választéku butoráruháza

Alapítva 1903.

Pazonyi-u. 10.

Üzletemet kibővítése
alkalmával teljesen ujonnan
a legdivatosabb kivitelű butorokkal be-
rendeztem a fővárosi minta szerint. Állandóan
raktáron tartok fényezett kőris, cseresznye, jávor, paliszán-
der, mahagoni és más különféle anyagokból készült részben
saját készítményű háló, ebédlő, uri és női szalon berendezéseket, vas,
félrez és egész réz háló- és vendégszoba berendezéseket, ugy-
szintén egyszerűbb, de jó kivitelű matt butorokat (tömör
fából is) stb. stb. itt fel nem sorolható, de rak-
táron levő különféle butorokat is utól-
érhetetlen olcsó árban

árusítok.

Üzletem szombaton és izr. ünnepnapokon zárva.

Raktáron állandóan 200 különféle lak-
berendezés található. 16

Tisztelettel

Glück Jenő.

Gazdák sütődéje R. T. Debreczen.

Van szerencsénk a
nagyérdemű közön-
séggel tudatni, hogy
ujjonnan épült sütődénkben az üzemet megkezdettük, hol a mai kor igé-
nyeinek és a legmesszebbmenő kívánalmaknak úgy hiegenikus, mint tisztasági
szempontból megfelelőleg kizárólag csak házi komlós, burgonyanéklüli
kenyeret, kiflit és zsemlyét is sütünk és bármily mennyiségben keres-
kedőknek és házhoz szállítunk.

Az igazgatóság: Poroszlay László elnök, Grosz Béla alelnök, Mihalovics
Jenő, Balásy József, dr. Gulyás István, Boros József, Fráter István, Benedek
Zoltán, Grünberger Ignácz.

Felügyelő-bizottság: dr. Tüdös Kálmán elnök, Takács Samu, dr. Grünwald
Zsigmond, Vajda Henrik, dr. Nagy Zoltán ügyész, Jakoby Dávid ügyvezető.

Helyi raktár: **SÁNDOR JAKAB** urnál Keskeny-u. 3. Ki mindennemű felvi-
lágosítással szolgál és megrendeléseket pontosan eszközöl.

A közeledő bérnélási
alkalomból

bérma-ajándéknak alkalmas
imakönyveit, olvasóit, képeit
stb. ajánlja

Szántó Ernő

könyvkereskedő
katholikus parochia épület.